

ZORGINSTELLING TOCH ERFGENAAM WANT DE OVERLEDENE VERBLEEF 'S NACHTS NIET DAAR

[Mr. Ernst Loendersloot](#)
*Sr. kandidaat notaris te
Maastricht*
Foto: [Harry Heuts](#)

Beste lezer,

In [artikel 59 van Boek 4 van het Burgerlijk wetboek](#) is een logisch verbod opgenomen. Dat verbod houdt in dat bijvoorbeeld een arts niet op grond van het testament van een patiënt voordeel mag hebben van het overlijden van de patiënt. Dit verbod geldt ook voor geestelijken en andere verzorgenden en is bedoeld om te voorkomen dat iemand financieel voordeel heeft van het feit dat hij of zij iemand medisch of geestelijk bijstaat in tijden van (terminale) nood.

Ik heb daar [eerder over geschreven](#) op mijn eigen site (ntrs.nl), maar er is nog een tweede groep die geen voordeel mag hebben vanwege een zorg-relatie. In lid 2 van hetzelfde artikel is vermeld dat ook de exploitant van een zorginstelling waar de overledene verbleef onwaardig is om te erven.

Recent heeft de Rechtbank in Amsterdam een [uitspraak](#) gedaan over deze problematiek en ik denk dat die verreikende gevolgen kan hebben. Het wordt waarschijnlijk makkelijker om als zorginstelling onder het verbod uit te komen en te erven van je patiënten !

De zaak was als volgt: de cliënt van de zorginstelling had in zijn testament opgenomen dat zorginstelling Y zijn erfgenaam was. Op zich zou deze benoeming tot erfgenaam onder het verbod vallen dat ik net beschreef, maar er was iets aan de

hand. De betreffende cliënt verbleef namelijk wel heel vaak in de ruimten van zorginstelling Y, maar alleen voor de dagbesteding. Telkens als de activiteiten daar ten einde waren, ging hij weer naar een andere zorginstelling X op een andere locatie waar hij dan sliep.

Ik zie dan voor mij dat hij iedere ochtend opstond en ontbeet in instelling X, waarna hij met een busje naar instelling Y werd gebracht waar hij dan de hele dag bezig was. Aan het einde van de dag bracht het busje hem weer terug naar locatie X, waar hij 's avonds at en naar bed ging.

De familie van de patiënt was na zijn overlijden van mening dat zorginstelling Y geen erfgenaam mocht zijn omdat de overledene daar verbleef en verzorgd werd. De rechtbank oordeelde echter dat de overledene niet verbleef in zorginstelling Y. De reden: **hij sliep daar niet !**
En de instelling waar hij wel 's nachts was, werd niet in het testament genoemd.

In deze uitspraak wordt vooral gelet op de tekst van de wet en niet op de strekking van de regeling. Vanwege de komende veranderingen binnen de AWBZ, waarbij zorg betaald moet worden door de gemeenten en niet meer door de Rijksoverheid, is de kans volgens mij vrij groot dat zorginstellingen zich gaan specialiseren. Het zal vaker voorkomen dat instelling Y alleen de dag-opvang doet in de eigen woonomgeving en een andere (grotere) instelling X de nacht-opvang doet voor de hele regio.

Als dat zo uitpakt kan er veel vaker de situatie ontstaan dat een cliënt de dagopvang tot erfgenaam benoemt (omdat hij of zij daar iedere dag met het personeel te maken heeft en zich verplicht voelt om iets terug te doen na de dood) maar die instelling niet de plek is waar hij of zij officieel verblijft. Oftewel, er kan niet ingegrepen worden op grond van artikel 4:59 BW.

Maar ook voor zorginstellingen is de formele opstelling van de rechtbank Amsterdam een potentieel gevaar. Stel namelijk dat er in de toekomst vanwege de bezuinigingen veel gefuseerd wordt door zorginstellingen. Dan kan ineens de dagopvang tot dezelfde organisatie horen als de instelling waar 's nachts wordt verbleven. En dan is het verbod van artikel 4:59 BW ineens wél toepasselijk voor beide locaties.

Mr. Ernst Loendersloot
kandidaat notaris te Maastricht
Telefoon 043-3509950.

Kijk ook eens op www.ntrs.nl of scan de QR code hieronder.

Of schrijf je in voor mijn [gratis nieuwsbrief](#).

U kunt ook op de hoogte blijven via:

[LinkedIn](#)   [Twitter](#)   [Facebook](#)

[Brochures kunt u hier downloaden.](#)

